

Sygn. akt III C 976/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2016 roku

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie, Wydział III Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Wiatrzyk-Wojciechowska

Protokolant: Katarzyna Ponikiewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 października 2016 roku w Warszawie

sprawy z powództwa **J. S. (1)**

przeciwko **Bankowi (...) S.A. we W.**

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. pozbawia wykonalność bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przez (...) Bank S.A. z dnia 21 maja 2012 r., nr (...), któremu Sąd Rejonowy w Wołominie postanowieniem z dnia 5 listopada 2012 r. nadał klauzulę wykonalności w sprawie pod sygnaturą akt I Co 4146/12, zaopatrzonego postanowieniem Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 28 listopada 2012 r. w klauzulę wykonalności, postanowienia Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 5 lipca 2013 r. w sprawie pod sygn. akt I Co 2659/13 o nadaniu klauzuli wykonalności wskutek przejścia uprawnień na rzecz Banku (...) S.A. we W., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 13 sierpnia 2013 r. w sprawie pod sygn. akt I Co 2659/13,

II. zasądza od Banku (...) S.A. we W. na rzecz J. S. (1) kwotę 8.217 (osiem tysięcy dwieście siedemnaście) złotych tytułem kosztów procesu, w tym kwoty 7.200 (siedem tysięcy dwieście) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego

III. poleca Skarbowi Państwa – Sądowi Okręgowemu Warszawa – Praga w Warszawie pobrać od pozwanego Banku (...) S.A. we W. kwotę 48.420 zł (czterdzieści osiem tysięcy czterysta dwadzieścia złotych) tytułem części nieuiszczonej opłaty od pozwu, której powódka nie miała obowiązku uiścić.

Sygn. akt III C 976/16

UZASADNIENIE

W dniu 18 kwietnia 2016 r. (data nadania) J. S. (1) wniosła pozew przeciwko Bankowi (...) S.A. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego (...) Bank S.A. z dnia 21 maja 2012 r., nr (...), postanowienia Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 5 lipca 2013 r., sygn. akt I Co 2659/13 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 13 sierpnia 2013 r., postanowienia Sadu Rejonowego w Wołominie z dnia 5 listopada 2012 r., sygn. akt I Co 414/12 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 28 listopada 2012 r. zasądającego od powódki na rzecz pozwanego banku kwotę 988.394,38 zł, odsetkami umownymi w kwocie 7.297,69 zł i odsetkami karnymi w kwocie 132.622,19 zł. W uzasadnieniu wskazała, że zawarła w dniu 21 czerwca 2007 r. umowę kredytu z (...) Bankiem SA. Pozwany bank jako następca prawny (...) Banku wszczął postępowanie egzekucyjne w grudniu 2015 r. w sprawie Km 19488/13 w oparciu o bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przez (...) Bank S.A. z dnia 21 maja 2012 r., nr (...) i zostało zajęte wynagrodzenie za pracę powódki oraz wierzytelności z zasiłku chorobowego. Postępowanie to zostało wszczęte pomimo, że pozwany bank zawarł w dniu 16 grudnia 2014 r. umowę przelewu wierzytelności z (...)

Fundusz Inwestycyjny we W., której przedmiotem było zadłużenie powódki wynikające z umowy kredytu. Pismem z dnia 25 września Fundusz ten zawiadomił męża powódki o przelewie wierzytelności oraz w oparciu o art. 509 k.c. pozwany także zawiadomił o przelewie. Powódka pismem z dnia 11 lutego 2016 r. wezwała bank do cofnięcia wniosku egzekucyjnego i zwrotu wyegzekwowanych w sprawie Km 19488/13 świadczeń powódce. Wezwanie to pozostało bez odpowiedzi (k.1-4).

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 09 września 2016 r. uznał roszczenie dochodzone pozwem i wniósł o obciążenie powódki kosztami procesu, gdyż uznanie nastąpiło przy pierwszej czynności. Podniósł, że powódka nie wezwała pozwanego do wydania tytułu wykonawczego stanowiącego bankowy tytuł egzekucyjny z klauzulą wykonalności. Wniósł także na podstawie art. 102 k.p.c. o odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami procesu, a gdyby Sąd nie podzielił tego stanowiska, pozwany domagała się o obciążeniu powódki kosztami procesu. Wskazał też, że u podstaw uznania powództwa leży inna okoliczność niż podnosi powódka, a mianowicie fakt, że pozwany bank sprzedał wierzytelność na rzecz podmiotu nie będącego bankiem. Zatem brak jest możliwości do dalszego wykorzystywania dotychczasowego tytułu wykonawczego. Pozwany niezwłocznie złożył do komornika o umorzenie postępowania egzekucyjnego, które postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2016 r. zostało umorzone, co zdaniem pozwanego uzasadnia przyjęcie, że wobec umorzenia postępowania przed wszczęciem postępowania, pozwany nie dał podstaw do wytoczenia powództwa, które zostało wniesione w dniu 18 kwietnia 2016 r. (k.60-60v.).

Powódka na rozprawie w dniu 28 października 2016 r. podtrzymała powództwo cofając wnioski dowodowe (k74).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 czerwca 2007 r. J. S. (1) zawarła umowę kredytu na cele mieszkaniowe z (...) Bankiem S.A. w W.. Dłużnikami z tego tytułu byli także T. S. i D. S. (okoliczność niesporna). Do akt sprawy nie została złożona umowa kredytu, zaś okoliczność ta wynika z treści bankowego tytułu egzekucyjnego (k.15).

W dniu 21 maja 2012 r. (...) Bank S.A. w W. wystawił przeciwko dłużnikom: T. S., J. S. (1) i D. S. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) (k.15).

Postanowieniem z dnia 5 listopada 2012 r. Sąd Rejonowy w Wołominie z wniosku (...) Banku S.A. w W. nadał klauzulę wykonalności powyższemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przeciwko dłużnikom solidarnym: T. S., J. S. (1), D. S. (k.16). Postanowieniem z dnia 28 listopada 2012 r. Sąd Rejonowy w Wołominie stwierdził, że niniejszy tytuł uprawnia do egzekucji w całości (k.16).

Postanowieniem z dnia 5 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy w Wołominie z wniosku Banku (...) S.A. we W. nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) wystawionemu w dniu 21 maja 2012 r. przez (...) Bank S.A. na rzecz Banku (...) S.A. we W., na którego przeszły uprawnienia dotychczasowego wierzyciela (k.17). Postanowieniem z dnia 13 sierpnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Wołominie stwierdził, że niniejszy tytuł uprawnia do egzekucji w całości (k.17).

(...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W. pismem z dnia 25 września 2015 r. zawiadomiła T. S. (męża powódki), że w dniu 16 grudnia 2014 r. podmiot ten zawarł z Bankiem (...) S.A. we W. umowę przelewu wierzytelności. Cesja ta dotyczyła zadłużenia wynikającego z umowy kredytu nr (...) zawartej w dniu 21 czerwca 2007 r. z T. S., J. S. (1), D. S., B. S.. W piśmie tym został wskazany numer rachunku bankowego, na które miały być dokonywane wpłaty (k.20).

Pismem numer (...) (bez daty) T. S. otrzymał z Banku (...) S.A. we W. informację na podstawie art. 509 k.c. o sprzedaży przysługujących wierzytelności z tytułu umowy o kredyt nr (...) z dnia 21 czerwca 2007 r., wraz ze wszelkimi prawami związanymi z tą wierzytelnością oraz przypisanymi zabezpieczeniami, na rzecz (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W.. Pismo to zawiera także informację, że wszelkie wpłaty na poczet tej wierzytelności powinny być dokonywane wyłącznie na rachunek i w sposób wskazany przez nabywcę wierzytelności (k.21).

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wołominie w dniu 19 listopada 2013 r. na skutek wniosku wierzyciela Banku (...) S.A. we W. dokonał zajęcia wynagrodzenia za pracę J. S. (2) oraz jej wierzytelności zasiłku chorobowego i wezwał do dokonywania potrąceń. Postępowanie to toczyło się na podstawie: bankowego tytułu egzekucyjnego (...) Bank S.A. z dnia 21 maja 2012 r. nr (...), postanowienia Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 05 lipca 2013 r., sygn. akt I Co 2659/13 zaopatrzone w klauzulę wykonalności z dnia 13 sierpnia 2013 r., postanowienia Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 05 listopada 2012 r., sygn. akt I Co 4146/12 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 21 listopada 2012 r. (k.18-19). Postępowanie to pomimo zawarcia umowy cesji wierzytelności na rzecz (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W. było kontynuowane. W dniu 18 marca 2016 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Otwocku A. K. wystawiła zaświadczenie o dokonanych wpłatach podczas trwania egzekucji od 16 grudnia 2014 r. do dnia wydania tego zaświadczenia (k.22).

Pismem z dnia 11 lutego 2016 r. pełnomocnik powódki – radca prawny K. B. wezwała do złożenia przez Bank (...) S.A. wniosku do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Otwocku A. K., w sprawie Km 19488/13 o umorzenie postępowania i zwrotu świadczeń ściągniętych od dnia 17 grudnia 2014 r. (k.23).

Bank (...) S.A. we W. pismem z dnia 21 marca 2016 r. skierowanym do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wołominie A. K., na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. wniósł o umorzenie wobec dłużnika postępowania egzekucyjnego i zwrot tytułu wykonawczego (k.61).

Postanowieniem z dnia 04 kwietnia 2016 r. na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. zostało umorzone postępowanie w sprawie Km 19488/13 (k.62).

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 09 września 2016 r. uznał roszczenie dochodzone pozwem (k.60).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Zatem zdarzenie, o którym mowa w tym przepisie jest zdarzeniem o charakterze materialnoprawny oznaczającym, że egzekwowanie obowiązku dłużnika utraciło sens i nie ma już podstaw do dalszego chronienia interesów wierzyciela. Taka sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie.

Z akt sprawy wynika, że Bank (...) S.A. we W. w dniu 16 grudnia 2014 r. zawarł z (...) Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym we W. umowę przelewu wierzytelności, która dotyczyła zadłużenia wynikającego z umowy kredytu nr (...) z dnia 21 czerwca 2007 r., którą m.in. zawarła powódka z (...) Bankiem S.A. (poprzednikiem prawnym Banku (...) S.A.). O tym zdarzeniu został zawiadomiony mąż powódki (T. S. jako jeden z dłużników) pismem (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego we W. z dnia 25 września 2015 r. (k.20). Zatem od dnia 16 grudnia 2014 r. postępowanie egzekucyjne wszczęte przez Bank (...) S.A. we W. w oparciu o bankowy tytuł egzekucyjny (...) Bank S.A. z dnia 21 maja 2012 r. nr (...), postanowienie Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 05 lipca 2013 r., sygn. akt I Co 2659/13 zaopatrzone w klauzulę wykonalności z dnia 13 sierpnia 2013 r., postanowienie Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 05 listopada 2012 r., sygn. akt I Co 4146/12 zaopatrzone w klauzulę wykonalności z dnia 21 listopada 2012 r. (k.18-19) nie powinno się toczyć. Zdarzenie przelewu wierzytelności, zgodnie z art. 509 § 2 k.c., odniosło skutek w sferze materialnoprawnej w tym znaczeniu, że wraz z wierzytelnością pozwanego banku do powódki, na nabywcę ((...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W.) przeszły wszelkie związane z nią prawa. Brak było więc po dniu 14 grudnia 2014 r. podstawy prawnej do kontynuowania postępowania egzekucyjnego, skoro pozwany bank zbył swoją wierzytelność do powódki, a także co należy rozumieć także do innych dłużników solidarnych, których zobowiązanie powstało w oparciu o umowę z dnia 21 czerwca 2007 r. zawartą z (...) Bankiem S.A.

W tych więc okolicznościach, mając na uwadze oświadczenie pozwanego banku zawarte w piśmie z dnia 09 września 2016 r. o uznaniu roszczenia dochodzonego pozwanego, Sąd powództwo uwzględnił w całości. Uznanie powództwa jest

instytucją prawa procesowego, które wywiera skutki wynikające z powołanego wyżej przepisu. Konsekwencją uznania przez pozwanego powództwa jest konieczność uwzględnienia przez sąd powództwa w zakresie, w jakim pozwany uznał powództwo bez potrzeby przeprowadzania w tym zakresie postępowania dowodowego. Uznanie powództwa przez pozwanego nie wiąże sądu orzekającego, o tyle, że wydając orzeczenie w sprawie jest on obowiązany dokonać oceny uznania powództwa pod kątem istnienia przesłanek negatywnych określonych w art. 213 § 2 k.p.c. (vide: Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 kwietnia 2016 r. I CSK 285/15). Zdaniem Sądu, uznanie powództwa nie jest sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego i nie zmierzało do obejścia przepisów prawa, co w konsekwencji skutkowało wydaniem wyroku uwzględniającego powództwo.

Jedynie na marginesie wskazać należy, że niniejszy wyrok dotyczy wyłącznie stron procesu i wyłącznie przedmiotu rozpoznawanej sprawy. Nie może rozstrzygać innych kwestii materialnoprawnych związanych z treścią wierzytelności wynikającej z umowy kredytu z dnia 21 maja 2007 r., którą zawarła powódka, będącej przedmiotem umowy przelewu wierzytelności z dnia 16 grudnia 2014 r. Dodać także należy, że bankowy tytuł egzekucyjny i tak nie mógłby stanowić podstawy do przymusowego dochodzenia roszczenia dla nabywcy wierzytelności, który nie jest bankiem, wobec dłużników, gdyż art. 788 § 1 k.p.c. nie powala na uzyskanie przez fundusz sekurytyzacyjny klauzuli wykonalności, gdy tytułem egzekucyjnym jest bankowy tytuł egzekucyjny (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2011 r., V CSK 312/10).

Odnosząc się do wniosku pozwanego o obciążenie powódkę kosztami procesu lub zastosowanie art. 102 k.p.c. Sąd nie podzielił tego stanowiska. Materiał dowodowy wskazuje, że postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 19488/13 prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Otwocku zostało umorzone postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2016 r. (k.62). Pozwany bank dopiero pismem z dnia 21 marca 2016 r., a więc po upływie około 1,5 roku od zawarcia umowy przelewu wierzytelności (16 grudnia 2014 r.), złożył do komornika w sprawie Km 19488/13 wniosek o umorzenie postępowania (k.61). Nadto pozwany nie wykazał, że pismo z dnia 21 marca 2016 r. stanowiące wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego dotarło do wiadomości powódki przed wniesieniem przez nią powództwa w niniejszej sprawie (18 kwietnia 2016 r.). Brak jest więc podstawy do uznania, że powództwo było niezasadne lub przedwczesne. Obrona podjęta przez powódkę była uzasadniona i dlatego brak jest podstawy do obciążenia powódki kosztami procesu, bądź też do odstąpienia na podstawie art. 102 k.p.c. od obciążenia pozwanego kosztami procesu.

Zgodnie z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Wprawdzie przepis ten nie definiuje co należy rozumieć przez „wypadek szczególnie uzasadniony”, jednakże zarówno doktryna, jak i orzecznictwo w tym zakresie w istocie jednoznacznie wskazuje, że przepis ten ma charakter wyjątkowy i nie jest możliwe do stosowania wykładni rozszerzającej. Za sprzeczne z zasadą słuszności wyrażoną w art. 102 k.p.c. należy uznać żądanie zapłaty kosztów procesu zgłoszone przez stronę, która swoim niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem doprowadziła do zainicjowania procesu i powstania kosztów związanych z jego prowadzeniem (tak: postanowienie SN z dnia 5 sierpnia 1981 r., II CZ 98/81, OSNC 1982, nr 2-3, poz. 36, które wprawdzie dotyczy strony wygrywającej ale zasadniczy podgląd może znaleźć zastosowanie i w tej sprawie). Skoro pozwany bank przez okres około 1,5 roku od zawarcia umowy przelewu wierzytelności był bezczynny w złożeniu wniosku do komornika o umorzenie postępowania egzekucyjnego, to sytuację tę nie sposób w jakikolwiek sposób uznać za szczególną w rozumieniu art. 102 k.p.c. Zauważyć należy, że jest wysoce prawdopodobne, że gdyby pozwany bank zawiadomił powódkę po otrzymaniu wezwania przedsądowego do zapłaty z dnia 11 lutego 2016 r. (k.23) lub by zawiadomił powódkę o fakcie przesłania wniosku do komornika w dniu 21 marca 2016 r. (k.61), to powódka nie byłaby zmuszona do wszczynania procesu i koszty procesu w ogóle nie powstałyby. Nadto pozwany bank nawet po otrzymaniu postanowienia z Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 8 maja 2016 r. w przedmiocie przekazania sprawy według właściwości (k.35, k. 40) ani tym bardziej po otrzymaniu postanowienia z dnia 20 czerwca 2016 r. tutejszego Sądu w przedmiocie częściowego zwolnienia od kosztów sądowych powódkę nie zajął żadnego stanowiska (k.47). Z treści zaś postanowienia z dnia 20 czerwca 2016 r. wynikał przedmiot żądania, wskazana była sygnatura akt postępowania egzekucyjnego Km 1948813 (k.41), zatem pozwany mógł zidentyfikować sprawę i zawiadomić powódkę o swoim wniosku skierowanym do komornika

o umorzeniu postępowania z dnia 21 marca 2016 r. Pozwany uznał powództwo w piśmie z dnia 9 września 2016 r., które wpłynęło do Sądu w dniu 19 września 2016 r. (k.60) i do tego pisma dołączył swoje pismo z dnia 21 marca 2016 r. zawierające wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego, jak i postanowienie komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego.

Z tych też względów, zdaniem Sądu, wniosek powódki o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu był zasadny. Jednakże mając na uwadze nakład pracy pełnomocnika procesowego powódki, charakter sprawy, Sąd w pkt II wyroku zasądził koszt zastępstwa procesowego w 50 % stawki minimalnej przewidzianej w § 2 pkt 7 w związku z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. Nr 1804), tj. kwotę 7.200 zł. Na zasądzone koszty procesu, w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c. oprócz kwoty 7.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego składa się także kwota 1.000 zł tytułem części uiszczonej przez powódkę opłaty od pozwu i kwota 17 zł jako opłata od dokumentu pełnomocnictwa.

W pkt III na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2016 r. Nr 623 j.t.), Sąd polecił pobrać od pozwanego banku pozostałą część opłaty od pozwu (48.420 zł), której powódka nie miała obowiązku uiścić, gdyż postanowieniem z dnia 20 czerwca 2016 r. została zwolniona w części od kosztów sądowych (k.41). Zdaniem Sądu nie zachodzi w niniejszej sprawie, z przyczyn wskazanych wcześniej, podstawa do zastosowania art. 113 ust. 4 powołanej ustawy o kosztach w sprawach cywilnych.